

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 68 ANUL XII.

Telegrafula e se de doua ori pe septeman: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditu'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvantei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 30 Aug. (11 Sept.) 1864.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Inca o stea de marimea primaria a cadutu de pe cerulu literaturei române :

Ioann Maiorescu

a reposatu la Bucuresci Luni in 24 Augustu.

Mus'a româna nu se mai desbraca din doliu.

In veci pomenirea lui!

Diet'a transilvana.

Siedinti'a din 29 Iuliu (10 Aug.) 1864.

(Desbaterea speciala asupra legii dietale.)

Dupa cetirea si verificarea protocolului in limb'a româna, se trece indata la

ordinea dilei, carea e § 19 din proiectulu comitetului.

Pres. trage atentiunea casei asupra impregiurarei acelei'a, ca pe candu dupa decisiunile din siedinti'a trecuta delincuentii si criminalistii dupa unu siru de ani se potu restabili in drepturile lor, cei absolviti abinstantia (elaborati din lips'a dovediloru) remânu eschisi dela acestu dreptu pentru totdeauna. Diet'a incuviintieza acesta observare forte drepta, si Obert ia cuventulu, pentru de a o constata si a o indrepta prin aceea, ca adausulu la propunerea lui din siedinti'a trecuta sa se lase afara, ca nu cum-va crim'a dovedita si pedepsita sa afle mai multa considerare, decatu crim'a nedovedita si nepedepsita.

Binder inca marturisesce, ca diet'a s'au incurcatu intr'o contradicere, dar nu se pote multiami nici decatu cu parerea declarata de Obert: ca o decisiune adusa eri sa o stricamu astadi, caci prin acesta s'aru deschide o usia si pentru alte casuri de felulu acesta. Dincontra e de parere, ca decisiunea asupra casulu acestu'a sa se amane pana la citirea a trei'a, in carea dupa regulamentulu de dreptu inca se potu complana divergentia si contradiceri. (Asia e!)

Puscariu consimte cu Obert, ear cu Binder numai atunci s'aru pote nvoi, candu adausulu respectivu la citirea a trei'a s'aru lasa afara. Deca acesta nu s'aru face, atunci decisiunea de eri s'aru modifica prin o propunere noua, si asiâ densulu aru face o propunere independinte pentru stergerea acelu adausu; caci altmintrea propunerea lui Binder, chiaru candu aru fi sa se priimesca aceea, densulu o aru margini numai pe langa alegatori, de orece aru fi lucru camu greu, ca unulu ce a sieditu 10 ani la Gherla, sa pota fi deputatu dietalu. (Asia e!)

Fogarasy aru dori sa se lase afara aditamentulu respectivu.

Bolod'a propune a se reasuma pertractarea si a se aduce parerile la votare.

Binder se provoca la una cuventu a lui Fogarasy: forma dat esse rei, si accentéza, ca de orece membrii dietali au apromisu a observa regulamentulu casei, astadi nu se mai pote desbate ceva, ce s'a priimitu eri odata prin votare, si repetiesce propunerea sea ca un'a ce e permisa prin § 52 alu regulamentulu, ca la a trei'a citire a articolulu de lege sa se oblesca contradicerea, ce s'a trecut aici cu vederea.

Alduleanu inca e de parere, ca indreptarea de lipsa sa se faca la citirea a trei'a, ca sa nu se faca unu prejudetiu in privinti'a decisiuniloru dietale.

Dr. Teutsch arata parere de reu, ca diet'a in siedinti'a din urma a trecut cu atat'a pripire preste unu § de atat'a importantia. Acesta sa ne fia de nvetiatura pe venitoriu. Altu mijlocu nu este, decatu a emenda defectulu acesta la citirea a trei'a; de nu se va pote nici acesta, apoi va emenda regimulu si va retramite articolulu de lege spre desbatere de nou. Incontra propunerei lui Bolog'a propune, a se trece la ordinea dilei, — ceace apoi, dupace vorbesce Obert pentru Binder si dupace Puscariu mai desfasiura lui Binder odata propunerea sea,

se priimesce, si astfelu, dupace Presied. convoca comitetele se trece la ordinea dilei.

La § 20 Fogarasy face o ndreptare stilistica, si astfelu § se priimesce neschimbatu.

La § 21 propune Eitel, a se amana desbaterea asupra obiectulu pana la capetu; dec'a acesta nu s'aru priimi, atunci sa se amane celu putinu aline'a a dou'a (compunerea comitetelor centrale in scaunulu Talmaciului si alu Saliscei).

Dupace Mog'a recomanda testulu din proiectulu comitetulu, ear Iakabb repres. regimulu se nvoiesce cu lasarea afara a alineei 2., si Eitel inca modifica propunerea sea, aceea la votare se si priimesce.

La aline'a 1. a §-ulu 21 Dr. Teutsch observa, ca pe candu proiectulu comitetulu cere a fi reprezentate in comitetele centrale si natiunile ce locuiescu in acelu cercu, pe atunci proiectulu regimulu nu tine acesta conditiune; deci de ore ce natiunitatile prin legea fundamentala a inarticulare suntu asigurate pe deplinu, de alta parte inasa, dec'a unu amu voi a le asigura aici prin §-ulu acesta de nou, aru trebui sa facemu amintire si de confessiuni: pentru aceea densulu se declara pentru proiectulu regimulu, prin care nu se face nimenu nedreptate.

Balomiri se nvoiesce cu proiectulu comitetulu; numai in locu de „representanti'a comunala“, aru voi a se dice: Cei indreptatiti la alegere din comuna.

In fine dupace Russu mai vorbesce in favorea proiectulu comitetulu, care-lu rectifica si-lu recomanda si refert. Mog'a,

la votare se priimesce aline'a 1. a §-ulu 21 din proiectulu comitetulu.

La § 22 Presied. crede, ca in privinti'a scaunulu Seliscei si alu Talmaciului nu se va aduce hotarire.

Brandsch va sa se schimbe cuvintele: „antistele municipiulu“, in cuvintele: „antistele comitatulu, scaunulu seu districtulu; caci municipiulu nu etotu un'a cu acestea.

Mog'a combate acesta parere; Alduleanu si G. Schmidt o partinescu. M. Bohatielu propune: Presidiulu in comitetulu centralu lu portra antistele municipiulu comitatensu, scaunulu seu districtualu. Nu e sprijinitu.

Dupace mai vorbesce si Russu in favorea proiectulu comitetulu,

la votare se priimesce § 22 dupa propunerea lui Brandsch.

La § 23 Balomiri propune schimbarea urmatoare: Comitetele centrale si comisiunile centrale elective suntu subordonate nemijlocitu Guberniulu reg.— Nu se sprijinescu, ci § 23 se priimesce dupa propunerea comitetulu.

In § 24 Eitel, de si preste totu e multiamitu cu cuprinsulu lui, totusi aru face restringerea aceea, ca la sfarsitul lui sa se diac: Antistele comunei in intielesulu §ulu 21.— E sprijinitu.

Represent. regimulu Iakabb combate propunerea lui Eitel ca de prisosu.

Russu aru voi a se dice in locu de: „Antistele jurisdictiunei“, „Antistele comitatulu, districtulu si scaunulu.“

Branude Lemény partinescu propunerea regimulu, resp. a comitetulu.

Alduleanu propune: Deca vreunu corpu reprezentativu, indreptatitu a face alegerea acestoru comitete centrale si comisiuni centrale de alegere, va fi impiedecatu seu nu va voi a face alegerea din care-va cauza, atunci se compune comitetulu centralu seu comisiunea centrala electorala de catra antistele comitatulu, scaunulu, districtulu, seu decatra antistele comunei cu privire la natiunile locuitoare in cerculu electoralu. E sprijinitu.

Eitel motiveza in odata propunerea sea cu aceea, caci altmintrea remane in voi'a antistelului respectivu, de a chiama in comitetulu centralu seu in comisiunea centrala pre cine va voi, chiaru si din alte jurisdictiuni, ba si din alta tiera. (Ilaritate.) Intr'aceea precumpanindu, ca antistele unei jurisdictiuni va fi barbatu de capacitate si de inima, si iarasi de alta parte, ca unde n'aru priimi ore cari cetatieni ai unei jurisdictiuni, a fi denumiti in comitetulu centralu, acolo nici

prin amendamentul seu nu s'aru poté constringe, dar si amendamentul lui Alduleanu aru fi de prisosu: retrage propunerea sea, in sa totdeodata se declara si in contr'a propunerii lui Alduleanu.

Buteanu consimte cu amendamentul lui Alduleanu, numai aru dori a se lasa afara cuvintele: „aru fi impiedecatu a face alegerea.“ E sprijinitu si partinitu, in cuventu deosebitu prin Mich. Bohatielu.

Reprent. regimului lakabb recomanda proiectulu regimului, ear Mog'a alu lui Alduleanu, care din urma apoi

la votare, dupa ce motiunea lui Buteanu remane in minoritate, se si priimesce.

La § 25 Gull propune, pentru incungiurarea ori carei indoieli, stilisarea urmatoare: „Fiacare comitetu centralu consta din intreitu atati'a membri, cate cercuri electorale suntu in sfera activitatii lui etc.“ Propunerea acest'a se sprijinesce si se si priimesce.

In locu de § 26 alu proiectului comitetului Plecker propune § 52 din proiectulu minoritatii (in care se vorbesce si despre periodulu functiunii acestoru comitete); dar apoi retragendu propunerea sea

se priimesce § 26 din proiectulu comitetului.

La § 27 aline'a a) Binder propune a se dice, ca locurile principale ale cercurilor de alegere sa fia catu se pote in centru acestoru cercuri; ear la aline'a b) propune Eitel, ca conscriptionile etc., din punctu de vedere alu economisarei cu tempulu, cu ostenel'a scrisului si cu spesele tipariului, sa se duca numai intru unu exemplariu;

la votare se priimesce propunerea comitetului cu amendamentul lui Binder; si astfel, dupa ce § 28 se priimesce fara desbatere, sediti'a se termina.

Sedintia din 31 Iuliu (12 Augustu) 1864. (Desbaterea speciala asupra legii dietale: reclamatiunile.)

Dupa citirea protocolului in limb'a magiara prin deputatulu romanu M. Bohatielu, Presied. da spre citire in tote 3 limbile p. n. rescripte

1) dto 1 Augustu pentru sanctiunarea articolului de lege privitoriu la tribunalulu supremu judecatorescu alu Transilvaniei; (numai in locu de: resiedintia Sabiuu s'a pusu: resiedinti'a Vienn'a.)

2) ddo 1 Augustu a. c. pentru sanctiunarea articolului de lege privitoriu la diurnele deputatilor; (in locu de: 15 Iuliu 1863 s'au pusu dietele regalistiloru din 23 Maiu 1864.)

3) dto 2 Augustu privitoriu la articolulu de lege pentru sanctiunarea legiloru provinciale transsilvane, care s'a sanctiunatu fara modificari. —

Tote aceste p. n. rescripte etc. se predau comiteteloru, cari au elaboratu articuli de lege respectivi.

La ordinea dilei e § 29 alu proiectului comitetului, care, dupa ce Balomiri va sa faca o emendare stilistica, dar e avisatu la a trei'a citire,

se si priimesce fara desbatere si modificare.

La § 30. Puscariu aduce aminte, ca adeseori potu veni reclamatiuni din partea unor'a asupra altor'a, pentru de a sterge pre cesti din urma din listele electorale; comitetele de 3, ce functiuneza numai 3 dile, n'au tempu si nici ca suntu indreptatite a asculta si responsurile celoralalte partide, cari pote adeseori nici ca au scire, ca suntu sterse din listele electorale. Acest'a o ilustreza prin unu exemplu chiaru din cerculu electoralu, intr'alu carui comitetu centralu a presiediutu densulu; au venitu adica reclamatiuni preste reclamatiuni mai asupra jumetate alegatoriloru, si deca densulu aru fi datu ascultare acestoru reclamatiuni si n'aru fi chiamatu inainte pre alegatorii protestati, ca sa se pota justifica: atunci jumetate alegatorii aru fi remasu lipsiti de dreptulu loru. Asemenea a patit'o si deputatulu Codru, care candu a fostu la Siercai'a in comitetulu electoralu, in Fagarasiu sub preteste de nimic'a fusese stersu din listele alegatoriloru. Ca pe venitoriu sa nu se mai pota face astfelu de incurcaturi, propune adausulu urmatoriu: „Astfelu de reclamatiuni suntu a se aduce la cunoscinti'a acelor'a, in contr'a caror'a s'au facutu, ca sa se pota justifica la comitetulu centralu.“ — Acest'a se pote face forte lesne, ori chiamandu-se inainte persoanele reclamate, ori publicandu-se listele facute in urm'a reclamatiuniloru. E sprijinitu.

Mich. Bohatielu partinesce motiunea lui Puscariu si propune, ca § 30 sa sune astfelu: Reclamatiuni contra priimirei in listele electorale de persoane indreptatite la alegere, inca trebuie sa se insinue la aceste comitete in diu'a d'an-

taiu a activitatii loru in loculu principalu alu cercului electoralu, de ore ce reclamatiuni facute mai tardiu nu se voru mai considera.

La votare, dupa ce mai vorbesce si Negrutiu in favorea lui M. Bohatielu,

propunerea lui Bohatielu se reiepta, ear § 30 se priimesce dupa proiectulu comitetului cu motiunea lui Puscariu.

§ 31 se priimesce fara desbatere.

La § 32 Buteanu face propunerea: ori a se lasa afara totu §-ulu, ori apoi sa se dica numai: Reclamatiuni pentru priimire seu stergere nu se mai priimescu la comitetulu centralu.

Motiunea acest'a nu e sprijinita,

si la votare se priimesce §-ulu 32 din proiectulu comitetului ineschimbatu.

§ 33 se priimesce fara desbatere.

La § 34 face Branude Lemény doue amendamente: 1) ca in punctulu b) sa se dica: Va decide asupra reclamatiuniloru facute la tempulu seu; contra acestoru decisiuni e deschisu recursulu catra Guvernulu reg.; ear a dou'a, ca punctulu d) sa remana afara. Amendamentul d'antaiu nu e sprijinitu, alu doilea e sprijinitu.

Gavr. Manu propune, ca din pct. b) si c) sa remana afara cuventulu definitivu; recursele sa se faca la dieta, dar sa n'aiba putere impiedecatoare.

Eitel nu pote consimti cu propunerile acestea. La pct. b) observa, ca nu e de lipsa a opri comisiunile centrale dela ori ce indreptare in listele electice, caci suntu si casuri de acelea, d. e. la reposati, unde reclamatulu nu se mai pote rectificá. Lui Manu observa, ca densulu (Eitel) vede in comisiunea centrala o judecatoria de pace, esita din increderea poporului. Alegerea e unu obiectu, care nu permite o judecata traganata; dar chiaru si candu aru remane deschisa calea catra concursu, de ce folosu aru fi recursulu dupa ce s'a facutu odata alegerea?! In fine tote protocoalele se substernu dietei, si acest'a apoi va decide, ce e cu dreptulu.

Balomiri propune la b) adausulu: Fiindu in sa legata a se tine in decisiunile sele strinsu de talmacirea legii dietale, ce o da Guvernulu reg. Nu e sprijinitu.

C. Schmidt contr'a lui Manu; caci ce aru si folosi unuia, ce s'a stersu din listele electorale, a recurge si a portá procesu pana la Guvernulu, deca processulu lui nu pote anulá seu modificá alegerea facuta! Densulu inca marturisesce, ca intre 100, ba pote si 500 alegatori pote fi vatematu unulu in drepturile lui; dar aru fi si mai mare nefericire, candu din caus'a acest'a alegerile pentru dieta s'aru traganá cine scie pana candu. Dar ce aru si fi urmarea acestoru reclamatiuni alt'a, decatu ca diet'a s'aru ingreuiá cu nenumerate reclamatiuni, si tempulu celu scumpu alu lucráriloru legislative s'aru petrece cu cercetarea acteloru de alegere! De aceea nu pote partini propunerea lui Manu. Dincontra consimte cu Branu in privinti'a stergerei alineei d), pentruca i se pare, ca aline'a acest'a se afla in contradicere cu §-ii de mai nainte, prin cari s'au regulatu procedur'a cu reclamatiunile. In fine la inceputulu §ului 34, aru dori a se dice: 4 in locu de: 8 dile, dupacumu si sta in proiectulu regimului.

G. Manu arata nepracticabilitatea propunerii de 4 dile. mai cu sema dupacumu suntu comitetele in diu'a de astadi: ungi si anguste; de aceea e de lipsa, ca sa fia 8 dile pentru corecturele, ce se voru face in listele electorale.

Refert. Mog'a observa, ca suntu de lipsa 8 dile dupa propunerea comitetului, si tocmai in interesulu Comitului natiunei sasesci C. Schmidt; caci la impartirea cea noua lesne pote veni districtulu Bistritiei la municipiulu Sabiului, si atunci apoi nu s'aru poté face lucrulu in 4 dile. (Ilaritate, bravo!) Dar in ori care cercu mai mare, unde numerulu alegatoriloru face 3—4000, membrii comiteteloru centrale nu se potu aduná asiá curendu. De altmintrea deca se dice 8 dile, prin acest'a nu se opresce nici decatu comitetulu centralu, de a nu se aduná si mai curendu. Catu pentru propunerea lui Manu, densulu inca e de parere, ca stergerele din listele electorale sa se substerna dietei; si cumca diet'a va fi ingreuiata preste mesura cu astfelu de acte, densulu nu se teme; caci sciindu comitetele centrale, ca actele acestea se substernu dietei, voru griji cu multu mai bine pentru acurateti'a loru. De aceea recomanda amendamentul lui Manu. Asemenea si amendamentul lui Branu, de a se lasa afara pct. d).

La votare, dupa ce C. Schmidt retrage propunerea sea,

adausul lui Manu la b) si c) se priimesce.

Propunerea lui Branude Lemény pentru stergerea punctului d) se priimesce, si astfelu § 34 din proiectulu comitetului devine conclusu.

§. 35 se priimesce fără dezbateri.

La § 36 Russu este la 'ndoiela, ca cine va alege pre notariulu, si propune, ca notariulu comitetului centralu sa fia notariulu ordinariu alu comitatului, scaunului, districtului seu alu comunei; nepriimindu-se acést'a, apoi notariulu sa se aléga din sinulu comitetului. Propunerea d'antâiu nu e sprijinita, ear a dóu'a e.

Rannicher afla, ca propunerea acést'a consuna deplinu cu § 51 din proiectulu regimului, unde se dice espresu, ca notariulu sa se aléga din sinulu comitetului.

Refert. Mog'a recomanda §. dupa propunerea comitetului, de órece in § 25 alu proiectului comitetului se dice, ca notariulu i se va dá, ear in § 51, comitetulu sa aléga pre notariulu din sinulu seu.

M. Bohatielu nu afla acésta contradicere si sprijinesce propunerea lui Russu.

Gull arata, ca acésta contradicere esista in adeveru, si spre delaturarea eii propune: Comitétulu asupr'a toturorú consultárilor sele, la cari trebuie sa se insemneze numele celor de fatia, pórtá prin notariulu, care asemenea vine a se alege, protocolu regulatu. Contradicerea ce aru mai remané, s'aru poté complaná la a trei'a citire. E sprijinitu.

Refert. Mog'a si Puscariu afla, ca ori se va priimi propunerea lui Gull, ori a comitetului, deosebirea nu va fi mare.

La votare se priimesce propunerea lui Gull.

Si dupace § 37 se priimesce fără dezbateri, siedinti'a se termina. —

Siedinti'a din 1/13 Augustu 1864.

(Desbaterea speciala asupr'a legii dietale: reclamatiuni si recourse la alegeri.)

Dupa citirea protocolului in limb'a germana, G. Manu cere cuventu, pentru de a exprime dorerea sea, caci vede in dieta atatea scaune gole, fara de a sci caus'a lipsirei stapánilor lor. Nu va propune, ca diet'a sa-si arete in protocolu parerea sea de reu, caci lipsescu atati'a membri si prin lipsirea lor nemotivata facu abusu de increderea Mai. Sele si a poporului, ci aru dori numai, ca Presidiulu sa faca cunoscuti pre acei membri, cari au concediu de cate o septemana, ca sa se scia, pentru ce absentéza unulu si altulu, si apoi dupa 8 zile iarasi sa se spuna, deca acesti membri au cerutu concediu nou, ori nu? si deca au cerutu, cu ce si-au motivatu cererile? Caci acum d. e. nu scimu, pentruce absentéza dd. Gaitanu, Petru Popu, Cipariu s. a., ci numai vedemu, ca absentéza. Presied. promite a dá deslucirile de lipsa totdeun'a.

Comun'a Petc'a se róga prin Fogarasy a fi transpusa la Odorheiu. Se dá comitetului pentru impartirea tierii.

Lui Ioann Constantinu se dá concediu nou de 6 septemáni.

Prin Comissarulu reg. dietalu se tramite dietei proiectulu de lege pentru modalitatea, dupa carea sa aléga diet'a transilvana deputatii sei pentru senatulu imperialu, — si se si citeste in tote trei limbile tierii.

Dupa o scurta dezbateri asupr'a pertractárei acestui proiectu se priimesce propunerea lui Mog'a: a se predá unui comitetu compusu din cate doi membri ai fiacáruí despartimentu; in loculu despartimentelor III. si IV. (Magiari) sa se aléga din tota diet'a.

La ordinea dilei e § 38 din proiectulu comitetului.

Gull face observarea, ca atatu in proiectulu regimului, catu si intr'alu comitetului lipsesce ori ce determinatiune mai deapropo: ca diu'a alegerei facese-va in tota tier'a intr'o di, ori in diferite cercuri in diferite zile? Densulu propune, ca pentru incungiurarea alegerilor duple sa se faca alegerile mai antaiu in comunele indreptatite, apoi in cercuri; caci mai curendu se aude pe sate, cine s'au alesu la orasiu, decatu dincontra.

Presiedintele, fara de a influentiá desbaterea, observa, ca nefacendu-se alegerile tote intrun'a di, se voru poté intempla pedeci, — la carea Gull mai adauge la propunerea sea: ca de regula, nu totdeun'a. E sprijinitu.

Puscariu tocmai pentru incungiurarea incurcaturilor, si ca cetatenii sa nu póta terorisá pre satenii la alegeri, afla de lipsa, ca tote alegerile — de regula — sa se faca intr'un'a di, ce o va determiná Guberniulu. Candu s'au facutu alegerile la Galfaleu, se latise faim'a, ca cetatenii din Elisavetopole si Osiorheiu si cu 200 studenti armati vinu la alegeri, asiá incatu multi alegatori cerura asistintia militara. Si ce fu caus'a, de n'a fostu de lipsa asistintia acést'a? Aceea, ca totu atunci s'au facutu alegerile si'n Ibasfaleu si in Osiorheiu. — Deci

sa se lase deciderea dilei in Guberniu, care la casuri de lipsa va determiná si mai multe zile, dar de regula sa fia numai un'a.

Gull repetiesce motiunea sea si o motiveza cu aceea, ca deca satenii aru alege totu pre acel'a, pre care l'au alesu si cetatenii, si deputatulu aru priimi alegerea cetatii, atunci la satu aru trebui sa se faca alta alegere. Atunci insa satenii aru veni forte cu greu, si partit'a agitatore cu atat'a mai usioru aru poté ajunge scopurile sele.

Iakabb represent. reg. pentru propunerea regimului.

La votare propunerea lui Gull remane in minoritate, eara comitetului se priimesce.

La § 39 observa Gull, ca nu e destulu de chiaru, caci dice numai: Deca alegerea de presiedinte si de protocolistu, precum si de substitutii acelor'a etc., dar de cialalti membri ai comisiunei electorale nu vorbesce. Propune dar a se dice: Alegandu-se persone, ce nu suntu membri ai comitetului centralu etc.

C. Schmidt consimte cu Gull, numai nu s'aru departá de stilisarea §ului, ci aru dice: Deca alegerea cade pe persone etc. Gull se 'nvoiesce cu acésta schimbare.

Refert. Mog'a crede, ca propunerea lui Gull nu e de lipsa, de ore ce cialalti membri suntu mai multu numai marturii.

G. Manu se 'nvoiesce cu 'ntregu §ulu comitetului, numai la inceputu aru dice: Comitétulu centralu va alege pentru fiacare cercu de alegere, cu privire la natiunile locuitoré intr'ensulu etc. E sprijinitu.

Gull documentéza lui Mog'a, ca cialalti 5 membri ai comisiunilor nu suntu numai dreptu marturii, ci adeseori trebuie sa-si dé votulu in cutare seu cutare cauza, si de aceea si ei trebuie sa depuna juramentulu.

La votare propunerea lui C. Schmidt, resp. Gull se priimesce;

adausul lui G. Manu se priimesce, si astfelu modificatu § 39 devine conclusu.

§§-ii 40, 41 si 42, dupace dupa obicei se citecu in tote 3 limbile, se priimescu fara dezbateri.

§ 43 I. Balomiri aru dori sa sune astfelu: Alegerea deputatilor dietali nu e iertatu a se face prin acclamatiune, ci trebuie sa se faca prin votare si sa fia publica. Nu e sprijinitu.

C. Schmidt afla, ca aline'a 2. a §ului, ce vorbesce despre publicitatea la alegeri, nu numai nu e de lipsa, ci tocmai spre stricare. Densulu nu e inimicu alu publicitatii, ci tocmai doresce, ca consultările corporatiunilor autonome sa fia catu se póte publice; aici insa publicitatea aru influentiá premultu asupr'a libertatii alegatorilor, si mai multu aru impedeá, decatu aru ajutá actulu alegerei, de aceea aline'a 2 sa se lase afare.

I. Balomiri tocmai dincontra: publicitate catu de mare!

Represent. regim. Iakabb inca partinesce propunerea lui C. Schmidt. Asemenea Negrutiu; Russu contr'a.

La votare se priimesce propunerea lui C. Schmidt.

§ 44 se priimesce fara dezbateri.

La capetulu §-ului 45. G. Manu propune a se dice: atunci indata se decide asupr'a lui; apoi, a se mai adauge: Deca s'aru decide a se sterge cine-va din listele electorale, celui stersu i sta deschisu recursulu contr'a unei atari decisiuni, dar fara valóre de amanare. E sprijinitu.

Brandsch afla de prisosu propunerea lui Manu, de ore ce comisiunea nu are putere, de a schimbá listele electorale, ci numai de a priimi seu de a respinge pe cineva dela alegerile de acumu.

M. Bohatielu si Negrutiu sprijinescu propunerea lui Manu; ear I. Balomiri o afla defectuosa, caci de si in § 34 se dá locu recursului, totusi nu se scie, cátra cine sa se faca; de aceea, mai cu séma dupa ce in §§-ii 29 si 30 se pune unu terminu, preste care nu se póte trece, §-ulu acést'a sa se stérge. (Bravo! de repetite ori.)

E. Herbert are 'ndoiela pentru casulu acel'a, candu cineva in restempulu dela conscriere pana la alegere perde dreptulu seu de alegere.

C. Schmidt consimte cu propunerea lui Balomiri intr'atát'a, incatu dice, ca aceea i e scósa din inima; caci mai bine sa tréca unu alegatoriu ne'ndreptatitu, decatu sa se impiedece actulu alegerei prin reclamatiuni si cate si mai cate incurcaturi.

La votare se priimesce propunerea lui Balomiri, si § 45 se sterge.

§ 46 Eránosz propune sa sune asiá: Dupa aceea

prin unu individuu denumitu de Pres. se voru provocá cei îndreptatiti la alegere in ordinea aceea, dupacum suntu petrecute numele lor in listele electorale, obervandu-se cea mai stricta ordine. E sprijinitu.

La votare, dupace M. Bohatielu vorbesce contr'a motiunei lui Eránosz,

acésta propunere se reiepta si § 4s se priimesce dupa proiectulu comitetului. § 47 se priimesce fara desbatere.

La § 48 Buteanu propune a se lasá afara cuvintele: fara cá sa se deá locu vre-unui recursu. Nu se sprijinesce, si ne mai cerendu altu cineva cuventu,

se priimesce dupa propunerea comitetului.

§ 49 se priimesce fara desbatere.

La § 50 Fogarasy propune a se lasá afara cuvintele: séu se va legá de mandate. E sprijinitu.

Br. Bedeus cere stergerea alineei 2, de óre ce decisiunea finala asupr'a validitatii voturilor nu compete comisiunei electorale, ci dietei.

Wittstock partinesce propunerea lui Fogarasy, ear propunerea lui Br. Bedeusu pentru stergerea cuvintelor din urma a alineei 2. o estinde asupr'a alineei 2. intregi.

Dupace Fogarasy vorbesce de nou pentru propunerea sea, propunerea lui Wittstock e sprijinita.

C. Schmidt afla, ca cuvintele osindite din partea lui Fogarasy, a fi de sterse, densului nu i se paru a fi de prisosu; ear stergerea alineei 2 o partinesce si densulu.

I. Balomiri combate in limb'a germana propunerile lui Fogarasy si Wittstock; dupa care apoi,

la votare se priimesce testulu din proiectulu comitetului neschimbatu.

§ 51 se priimesce fara desbatere.

La § 52 Eitel, de órece nu se póte sci inainte, ca la câte óre se va fini actulu alegerei, propune a se dice numai asiá: indata ce voru votá toti alegatorii de fatia etc. E sprijinitu.

Wittstock partinesce acésta propunere, cáci a se defige si ór'a incheiárei nu e de nici unu folosu, si nici ca are locu, cáci nici inceperea actului nu s'a defiptu pe óra.

Refert. Mog'a si repres. regimului Iakabb apera defigerea órei.

Gull se alatura la acésta parere chiaru si cu privire la § 41, unde se defige ór'a inceperei; cáci defigerea órei opresce, cá nu cumva comisiunea, dupace aru fi votatu impripa 10—30 alegatorii, cari aru fi fostu fatia din intemplan, sa se inchiaie actulu alegerei.

M. Bohatielu inca afla de lipsa defigerea órei; ear in privinti'a stilisárei se nvociesce cu Eitel.

Dr. Teutsch combina propunerea lui Eitel cu a lui Bohatielu; si astfel, retragendu acesti'a propunerile lor,

la votare se priimesce propunerea lui Teutsch.

La § 53 G. Manu propune, a se dice: candu suntu tóte voturile egale. Presied. observa, ca acésta e atunci candu d. e. dela 100 voturi 50 cadu pe A. si 50 pe B., si atunci apoi decide sórtea, ce-o trage Presiedintele comitetului; si astfel

se priimesce § 53 din proiectulu comitetului neschimbatu.

Cu acestea siedinti'a se termina.

Sabiu in 28 Augustu (dela dieta.) De câte-va dile diet'a nóstra desbate asupr'a proiectului de lege privitoriu la schimbarea §§-loru 23, 26 si 85 ai patentei urbariale din 21 Iuniu 1854 despre rescumperarea prestatiunilor rescumperabile. Dupa desbateri indelungate astadi se terminá d'abi'a § 1 alu acestui obiectu, ce-lu vomu comunicá la tempulu seu.— Spre liniscirea publicului observámu, ca multi dintre membrii románi fosti absinti s'an réntorsu si acuma suntu in dieta, precum Esc. Sea Mit. Siulutiu, d. Cons. aulicu Moldovanu, d. can. Cipariu d. Baritiu, d. Gaitanu, d. Sipotariu s. a.

Din Mehadi'a ni se scrie, ca in 6/18 Augustu, totdeodata diu'a natala a Mai Sele Imperatului, dupa finirea cultului ddiescu in biseric'a gr. resarit. si in capel'a gr. cat., s'a finitu totdeodata sal'a cea nóua de cura prin stropirea cu apa santita si prin o frumoasa parada militara. Si astfelu báile din Mehadi'a au castigatu unu nou acrescamentu pentru usurarea si comoditatea óspetiloru, cari din tóta Europ'a alérge aici pentru recastigarea sanetáti. Escelenti'a Sea P. Eppu Br. de Siagun'a cá óspe de cura inca luá parte la tóte aceste frumoase festivitati, cari se marira inca prin frumoasele piese, parte si natiunale románe, executate de band'a militara banato-romána statiunata aici.

Dupa scirile din Carlovitiu caus'a mitropoliei románe res. se apropia totu mai multu de resolvirea sea, ceeace se vede nu numai din denumirea mitr. Masirevic numai pentru Serbi si din neocuparea Eppiei din Timisiór'a, ci si de acolo, ca sinodulu a recunoscutu in principiu canonicitatea acestei mitropolii, si desbaterile acumu curgu numai asupr'a cestiuniloru economice intereclesiastice, resp. internatiunale.— Dintre Románi, incátu scimu, afara de Eppulu transsilvanu, aradanu, si bucovinénu, se mai afla dd. A. de Mocioni, G. Pop'a, V. Babesiu si I. Ianculescu.— Pe candu astfelu lucrurile au luat sborulu celu mai imbucuratori, pe atunci din Bucovina sufla prin jurnalele germane unu ventu fórte neplacutu de separatismu alu Bucovineniloru de cátra fratii loru din Transilvani'a, Ungari'a si Banatu.— Noi in sa scimu, de unde vine acestu ventu, si sperámu, ca va fi gonitu de altu ventu mai puternicu: de vointi'a clerului si poporului románu alu Bucovinei!

Principatele románe unite.

Bucuri'a ce o-a produsu in tóta tier'a promulgarea legei rurale, este atât'a de mare, cá legea insasi. Lipsesce acum, dupacum p'ea bine observa „Demboviti'a“, cá guvernulu sa aiba la dispositiunea sea amplotiati devotati in adeveru servitiului loru de aperiatori si esecutori ai legiloru.—

Primulu-ministru Coganicénu in calatori'a sea prin tíera este intempinatu pretotindenea cu celu mai viu entusiasmu.

Maiorulu Paspoglu si-a finitu escursiunea archeologica, facuta in restempu de 4 luni in districtele Dolju si Romanati, pentru de a scrutá ruinele romane din Romani'a mica. In relatiunea sea cátra Domnitorulu zelosulu si eruditulu archeologu arata a fi fostu caletori'a sea incoronata de prea frumoase succese, si róga pre Domnitorulu, a dispune prin ministricile de lipsa, cá momentósele anticitati aflate sa se transpuna in museulu natiunale dela S. Sav'a in Bucuresci, ear cele ce se voru aflá mai tardu, sa nu se instraineze prin agentii poteriloru straine.

Prospectu politicu.

Conferintiele de pacc din Vienn'a suntu intrerupte pe tempu nehotaritu. Intra'ceea lucra o comisiune la regularea limitelor (granitelor) schleswigiane, alt'a la regularea causei finantiale între Dani'a si ducatele eliberate.

Se vorbesce cá de siguru de o aliantia naturala între Dani'a si Russi'a prin casatori'a printiului de coróna Nicolau cu princes'a Dagmar. Asemenea de casatori'a reg. grecescu Georgiu cu o princesa rusésca.

In dílele din urma printiulu italianu Humbert a petrecutu in Parisu in caus'a petrei princesei Murat; dar de óre ce acésta impreunare a datu de piedeci neinvingibile, se dice, ca acumu se lucra la unu proiectu alu casatoriei lui cu prinses'a Dagmar din Dani'a. (Dupa scirile mai nóue a trebuitu sa cedeze Russului.)

Imperatulu Napoleonu a caletoritu in 18/30 Augustu in castrele dela Chalons, acum iar se afla la s. Claud.

In Greci'a e readunata camer'a constituanta. Un'a din lucrările eii cele d'antáiu dupa readunarea sea din 10 Augustu a fostu, a declará biseric'a grecésca biseric'a statului si independente de ori ce alta biseric'a.

Confederatiunea helvetica ceruse, ni-se pare, inca in anulul trecut estradarea dictatorului polonu Langiewic din internarea austriaca, findu acel'a cetatianu helveticu. Regimulu austriacu, cu tóte ca mai nainte ceruse pentru implinirea acestei cereri numai garant'ia Helvetiei, ca Langiewic nu va mai luá parte la revolutiunea polona, acumu sa fia respunsu in modu negativu.

Dupa scirile mai nóue, greutátile la negociatiunile de pace nu suntu cele teritoriale, ci cele finantiale. Pentru regularea fruntariului (granitiei) fruntariului celui nou între luti'a si Schleswig s'au delegatu o comisiune compusa din unu oficeru austriacu, unulu prussescu si 2 danesi.

Dieta Serbiei (Scupcin'a) se deschise in 16/28 Augustu cu mare solenitate prin principele in persóna. In cuventulu de tronu se anuntiará mai multe legi de mare importantia, între cari si un'a pentru regularea comunelor. Referintiele Serbiei cu staturile straine se dice a fi fórte amicabile; chiaru si pórt'a sa fia facutu Serbiei mari concessiuni. Priimirea principelui a fostu cátu se póte de cordiala si la intrarea si esirea lui in sal'a adunárei „Zivio!“ nu mai avé capetu. — Acum e ocupata Scupcin'a cu adress'a la cuventulu de tronu, carea se crede ca va aprobá in cei mai alesi termini politic'a Principelui Michailu.

Calendariulu pe anulu 1865 au esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la tipografi'a diecesana. Pretiulu: nelegatu cu 20 xr., si brosiuratu cu 22 xr. v. a.